

Məmməd Səid Ordubadinin həyat və yaradıcılığının əsas tarixləri

- *Görkəmli nasir, şair, dramaturq, jurnalist, tərcüməçi, Azərbaycanın əməkdar incəsənət xadimi Məmməd Səid Ordubadi 24 mart 1872-ci ildə Ordubad şəhərində şair Fəqir Ordubadinin ailəsində anadan olub.*
- *1901 - On dörd yaşından ipək fabrikində çalışıb.*
- *1903 - Cəhalət və nadanlıq əleyhinə yazdığı "Ədəbiyyat" adlı ilk mətbu şeiri Tiflisdə çıxan "Şərqi-Rus" qəzetinin 13 iyul tarixli 31-ci sayında dərc olunub.*
- *1905 - İnqalabından sonra mətbuat səhifələrində M.S.Ordubadi imzasına tez-tez rast gəlmək olur.*
- *1906 - Tiflisdə "Qəflət" adlı ilk kitabı işıq üzü görüb.*
- *Ordubadinin "Politika aləmindən" adlı felyetonu "Molla Nəsrəddin" jurnalının 9-cu sayında çap edilib, beləliklə, o, jurnalın əsas əməkdaşlarından biri olmuşdur.*
- *1907 - M.S.Ordubadi Culfaya köçür. Culfaya köçməsinə onun ədəbi fəaliyyəti səbəb olur.*
- *"Vətən və hüriyyət" adlı şeir kitabı çap edilib.*
- *1908 - "İki çocuğun Avropaya səyahəti" adlı romanı çap olunub.*
- *1910 - "Baği-şah, yaxud Tehran faciəsi", "Əndəlisin son günləri, yaxud Qrenadanın təslimi" pyeslərini də çap etdirib.*
- *1911 - Bakıda milyonçu Murtuza Muxtarovun maddi köməkliyi ilə "Səda" mətbəəsində "Qanlı sənələr, 1908" adlı kitabı nəşr edilir.*
- *1914 - Ədib həbsə alınaraq, Saritsin şəhərinə sürgün edilir.*
- *1914 - "Bədbəxt milyonçu, yaxud Rzaquluxan firəngiməab" romanını çap etdirib.*

- *1914 - Bakıda ədibin "Bədbəxt milyonçu" və "Əndəlisin son günləri, yaxud Qrenadanın təslimi" əsərləri çapdan çıxır, daha sonra "Babayi-Əmir", "Tuti", "Qardaş köməyi" və s. jurnal və qəzetlərin səhifələrində şeir və felyetonları dərc olunur.*
- *1917 - Ordubadi fevral inqilabı nəticəsində sürgündən azad olur.*
- *1918 - Kommunist partiyası sıralarına daxil olan yazıçı Həştərxanda çalışan Azərbaycan bolşeviklərinin dəvəti ilə Həştərxana gələrək, orada "Hümmət" qəzetində əməkdaşlıq edir.*
- *1920 - Ordubadi XI ordunun sırasında Dağıstana gəlir, orada mətbəələrin milliləşdirilməsində, poliqrafiya bazasının yaradılmasında fəal iştirak edir, "Qırmızı Dağıstan" qəzetini nəşr etdirir, sonra isə Azərbaycana gəlir.-*
- *Bakıya gələrək, "Əxbar" qəzeti redaktorunun müavini, bir qədər sonra isə redaktoru olub.*
- *"Sabotajniklər", "Dinçilər", "Oktyabr inqilabı" və başqa pyesləri müvəffəqiyyətlə tamaşaya qoyulur.*
- *1925 -"Analıq" (qadınların həyatından bəhs edən şeirlər) kitabı çap olunub.*
- *1925–1928 -"Yeni yol" qəzetinin redaktoru, bir müddət "Molla Nəsrəddin" jurnalının müdiri vəzifələrində işləyib.*
- *1929 -"Mollanın yuxusu", "Kənd alverçisi", "Şeirlər" kitabı çap olunub.*
- *1930 - "Mənim şeirlərim", "Köhnə adamlar" adlı şeirlər və iki pərdəli pyes olan "Bu da bir möcüzə" adlı kitabları nəşr olunub.*
- *1933-1948 - Dörd cildlik "Dumanlı Təbriz" romanepopeyası ilə Azərbaycan ədəbiyyatında bu janrın əsasını qoyub.*
- *Məmməd Səid Ordubadi Biblioqrafik göstəricisi tərtib edilib.*
- *1934 - Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü seçilib.*
- *1935 - "Nərgiz" operasının librettosunu yazıb.*
- *1937 - "Din əleyhinə şeirlər"adlı kitabı çap olunub.*

- *“Koroğlu” operasının librettosunu yazıb.*
- *“Döyüşən şəhər” romanı işıq üzü görüb.*
- *1938 - Azərbaycan SSR Əməkdar İncəsənət xadimi adını alıb və Ali Sovetin sədri seçilib.*
- *1939 - “Beş manatlıq gəlin” musiqili komediyanın librettosunu yazıb.*
- *1940 - “Gizli Bakı” tarixi romanı çap olunub.*
- *1943 - “Ürəkçalanlar” musiqili komediyanın librettosunu yazıb.*
- *1946-1948 - “Qılınc və qələm” romanını yazıb.*
- *1947 - “Nizami” operasının librettosunu yazıb.*
- *1950 - Bakıda vəfat edib və Fəxri Xiyabanda dəfn olunub.*
- *1972 - Ədibin 100 illiyi münasibəti ilə Naxçıvanda anadan olduğu mənzildə ev muzeyi açılıb.*
- *1979 - M.S.Ordubadinin Bakıda yaşadığı mənzil xatirə muzeyi kimi fəaliyyət göstərir.*
- *2004-cü il 12 yanvar tarixli Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamına əsasən M.S. Ordubadinin seçilmiş əsərləri oxuculara təqdim edilib.*
- *2012-ci il 10 aprel tarixdə Məmməd Səid Ordubadinin 140 illik yubileyi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidenti Sərəncam imzalayıb.*
- *7 may 2019-cu il tarixli Qərar ilə Məmməd Səid Ordubadinin əsərləri Azərbaycan Respublikasında dövlət varidatı elan edilən müəlliflərin siyahısına daxil edilmişdir.*

